

## Hjälpmedel

Folkpensionsanstalten (FPA) ansvarar för krävande och dyra hjälpmedel, som personer med svåra funktionsnedsättningar behöver i sitt arbete eller i sina studier. Till grund för att den sökande ska beviljas hjälpmedel är att han eller hon har en svår funktionsnedsättning d.v.s. på grund av sin funktionsnedsättning eller sin skada inte klarar av eller har oskäliga svårigheter att klara av studier eller arbete utan de här hjälpmedlen. Sådana hjälpmedel är till exempel tekniska specialapparater som lästelevisioner, punktskrift- eller storbildskärmar samt adb-apparatur. Hjälpmedel som behövs i studier ersätts från och med grundskolans sjunde klass (!).

För att ha möjlighet att få hjälpmedel, förutsätter FPA att en plan för hur yrkesutbildning ska genomföras uppgörs för elever i klass 7–10. Syftet med planen är att utreda den ungas realistiska möjligheter att söka sig till arbetslivet. För en ung person med svår funktionsnedsättning, som har flera funktionsnedsättningar och sjukdomar, kan en yrkesinriktad plan vanligen uppgöras först i grundskolans nionde klass. Den personliga studie- och rehabiliteringsplanen kan uppgöras av skolan, hälsovården eller någon annan motsvarande instans.

## Arbetskraftens samservice

Kommunerna kommer under år 2015 att ordna samservice för att främja sysselsättning. Inom samservicen samarbetar arbets- och näringsbyrån, kommunerna och Folkpensionsanstalten för att t.ex. göra en bedömning av servicebehovet samt göra upp arbets- eller rehabiliteringsplaner. Enligt socialvårdslagen skall social rehabilitering (§ 17) ordnas som är en del av ungdomsgarantin. Genom social rehabilitering skall unga stödas att få en arbets-, arbetsprövnings-, studie-, ungdomsverkstads- eller rehabiliteringsplats och avhopp förebyggas.

## Allmän hjälp och stöd:

### Studerandevård, skolhälsovårdstjänster, studenthälsan och speciallärartjänster

Om det skulle uppstå bekymmer eller oro för studierna eller annars för livssituationen går det alltid bra att i första hand vända sig till utbildningsenhetens hälsovårdare, kuratorer, studierådgivare eller speciallärare. Kontaktuppgifter till dessa kan fås via utbildningsenhetens hemsida eller via dina lärare på andra stadiet.

### Folkhälsans ungdomspoliklinik

Man kan även vända sig till ungdomsmottagning vars verksamhet riktar sig till unga i åldern 13-19 år. Det går att beställa per telefon. Ingen remiss behövs. Tel. 06 312 4544.

### Ungdomsverkstaden Föregångarna

Föregångarna hjälper personer att hitta sin plats i tillvaron vad gäller arbete, studier och sociala sammanhang. Detta sker genom mångprofessionell individuell handledning. Ramp erbjuder hjälp i att utföra vissa studier som har blivit ogjorda eller som har blivit efter, ger hjälp med att ta examen eller på annat sätt få stöd i studierna. Ramp erbjuder även en andningspaus i studierna för att fundera ut nästa steg. Föregångarna erbjuder även tjänster för arbetssökande inom Alla yrkesbranscher och åldrar. Målsättningen då är att hitta arbete, arbetsprövning, studier eller annan lämplig lösning. <http://www.foregangarna.fi/>

### Uppsökande ungdomsarbetare

Hjälper unga som funderar på att byta utbildning, att hitta arbetspraktik eller ger råd åt unga som behöver hjälp i sin livssituation. Föregångarna och Origo erbjuder sina tjänster åt alla ungdomar som gått ut grundskolan i Korsholms kommun.

Föregångarna erbjuder uppsökande ungdomsarbete: <http://www.foregangarna.fi/?page=Upps%C3%B6kande+ungdomsarbete>

Origo på Vasa stad erbjuder även uppsökande ungdomsarbete: <http://www.reimari.info/pa-svenska/vasa/uppsokande-ungdomsarbete/>

# INFORMATION OM OLIKA FORMER AV SOCIALA TJÄNSTER

---



KORSHOLMS KOMMUN  
MUSTASAAREN KUNTA

## Tjänster från socialbyrån vid Korsholms kommun:



### Rådgivning om sociala rättigheter

Socialarbetare på socialbyrån kan ge råd, information och bevilja en del stödåtgärder som finns listade här nedan. Socialarbetarna har expertis när det gäller sociala förmåner stödtjänster, som kan erbjudas ifall det finns behov. Socialarbetarna kan även ge råd och stöd när det gäller andra svårigheter i livssituationen som man vill diskutera.

Socialarbetarnas kontaktuppgifter finns på:  
<http://www.korsholm.fi/sv/document.aspx?DocID=1132&MenuID=0&ToCID=55>

Tillsammans med socialarbetaren kan man diskutera behov och möjligheter av t.ex. följande stödformer. En del stödåtgärder ges genom att socialarbetaren gör en bedömning av den ungas behov och enligt ett utlåtande från socialbyrån kan följande stöd sökas:

### Färdtjänst

Färdtjänsten är en service som hjälper personer med svår funktionsnedsättning att klara sig på egen hand. Skolgång, arbete och hobbyer förutsätter möjlighet att kunna förflytta sig. Med färdtjänst enligt handikappservicelagen tryggar man personer med de funktionsnedsättningarna rimliga möjligheter att förflytta sig för samma kostnader som övriga medborgare.

Vid ordnandet av färdtjänst finns även möjlighet till ledsagartjänst. Det kan beviljas med stöd av 5 § i handikappserviceförordningen åt en person har svår funktionsnedsättning om:

- han eller hon har särskilda svårigheter att röra sig
- han eller hon på grund av sin funktionsnedsättning eller sin sjukdom inte kan anlita kollektivtrafikmedel utan oskäligt stora svårigheter.

### Stödboende

Socialarbetare kan vid behov hjälpa till att hitta lämpligt boende. Boende kan ordnas i separat bostad, i gruppboende, i grupphem eller i serviceboendeenhet. Kommunen kan beroende på klientens situation både ge stöd i att finna en bostad och i att ordna service som gör boendet möjligt.  
<http://www.thl.fi/sv/web/handbok-for-handikappservice>

### Assistent

Behovet av personlig assistans ska alltid bedömas den ungas (klientens) individuella servicebehov och hans eller hennes livssituation i sin helhet. Personer som bedöms ha en svår funktionsnedsättning kan beviljas en personlig assistent. Ett av kriterierna är att den unga är i nödvändigt behov av en annan persons hjälp för att få sina grundläggande behov uppfyllda.

En personlig assistans kan hjälpa den unga i arbete och studier i den utsträckning det är nödvändigt. Den personliga assistenten hjälper till med de sysslor som personen skulle utföra själv, men som han eller hon på grund av sin funktionsnedsättning eller sin sjukdom inte klarar av. Syftet med personlig assistans är att hjälpa personen med svår funktionsnedsättning att göra sina egna val i hemmet och utanför hemmet.

Om den unga inte uppfyller kriterierna är det i vissa fall möjligt att få en stödperson (enligt socialvårdslagen). Stödpersonen hjälper den unga under fritiden, dvs. inte i skola eller i arbetet.

Följande stödåtgärd ges när den unga inte är berättigad till någon annan stödåtgärd:

### Utkomststöd (flyttas till FPA år 2017)

Utkomststödet är den form av försörjning som kommer i sista hand. Stödet beviljas av kommunen och beviljas enligt behovsprövning. Stöd beviljas för en månad i taget och räknas ut enligt personens och/eller familjens nödvändiga utgifter i relation till inkomster och tillgångar.

Före man beviljar utkomststöd utreds sökandens möjligheter att få andra sociala förmåner, så som arbetsmarknadsstöd, bostadsbidrag och studiestöd. Syftet med stödet är att också stöda individen och familjen att klara sig på egen hand.  
<http://www.stm.fi/sv/utkomstskydd/utkomststod>

### Vid Vasa Central sjukhus: Tikoteket

Tikoteket är en poliklinik vid Vasa centralsjukhus. För en bedömning behövs en läkarremiss från sjukhus, hälsocentral eller privat läkarstation. Poliklinikens personal utför hjälpmedelsbedömningar angående behovet. Klienter är såväl barn som vuxna, som på grund av funktionsnedsättningar behöver hjälpmedel t.ex. för:

- kommunikation på grund av grava talhandikapp.för styrning av dator på grund av fysiska funktionshinder.
- att kunna studera, läsa och skriva.
- utökade möjligheter till meningsfull fritidssysselsättning för funktionshindrade personer.

Bakomliggande orsak till funktionsnedsättningen kan vara handikapp, hjärnskada, neurologisk eller reumasjukdom, begåvningshandikapp, språkliga eller läs- och skrivsvårigheter.

## Sociala rättigheter som kan sökas direkt från FPA:

### Studiestöd

Målet med studiestödet är att trygga utkomsten för studerande som är i behov av ekonomiskt stöd och som studerar på heltid. Studiestödet är ett understöd som staten betalar åt studerande för att försäkra utkomsten under studietiden och därmed möjliggöra studerandet på heltid. Studiestödsårenden handhas av Folkpensionsanstalten.

Studerandens ålder, boendeform och inkomster inverkar på erhållandet av studiestöd och på studiestödets storlek. Varken makans/makens eller föräldrarnas ekonomiska ställning inverkar på möjligheten att få studiestöd, men i vissa fall kan föräldrarnas inkomster påverka stödbeloppet.  
<http://www.kela.fi/web/sv/studiestod>

### Rehabiliteringspenning för ungdomar under 20 år

Ungdomar i åldern 16 - 19 år har rätt till rehabiliteringspenning, om deras arbets- och förvärvsförmåga eller möjligheter att välja yrke och arbete är väsentligt försvagade på grund av sjukdom, skada eller handikapp och en intensifierad bedömning av arbetsförmågan och rehabilitering behövs. Målet är att de unga ska rehabiliteras så att deras möjligheter till sysselsättning förbättras.

### Studie- och rehabiliteringsplan

En förutsättning är att det i hemkommunen görs en studie- och rehabiliteringsplan. Socialarbetaren deltar i att göra upp planen i samverkan med den unga personen, hans eller hennes vårdnadshavare, representanter från utbildningsenheten och vid behov andra sakkunniga. Planen skickas till FPA-byrån som bilaga till ansökan om rehabiliteringspenning.

Planen ska ge en bild av möjligheter till yrkesinriktad rehabilitering och innefatta en utbildningsplan. Den kan justeras och preciseras under rehabiliteringspenningperioden. FPA-byrån följer med hur planen förverkligas.  
[http://www.kela.fi/web/sv/nedsatt-arbetsformaga\\_rehabiliteringspenning-till-unga-personer](http://www.kela.fi/web/sv/nedsatt-arbetsformaga_rehabiliteringspenning-till-unga-personer)

### Bostadstillägg för studerande

Bostadstillägget utgör en del av studiestödet. Studerande kan antingen få bostadstillägg eller bostadsbidrag beroende på studerandens boendeform och familjeförhållanden. Bostadstillägg beviljas barnlösa heltidsstuderande som bor på hyra och har rätt till studiestöd. <http://www.kela.fi/web/sv/bostadstillagg-for-studerande>